

Krajský úřad Olomouckého kraje
Odbor životního prostředí a zemědělství
Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

Č. j.: KUOK 84447/2022

V Olomouci dne 23. 8. 2022

Sp. Zn.: KÚOK/57552/2022/OŽPZ/7324

Vyřizuje: Mgr. Eva Stodolová

Tel.: 585 508 425

E-mail: e.stodolova@olkraj.cz

datová schránka: qjabfmf

Počet listů: 5

Počet příloh: 0

Počet listů/svazků příloh: 0

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství, jako místně a věcně příslušný orgán v přenesené působnosti podle § 29 odst. 1 a § 67 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), a orgán ochrany přírody podle § 77a odst. 5 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), ve věci udělení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů živočichů podle § 56 zákona pro realizaci záměru „**Rekultivace ploch dotčených dobýváním cihlářských surovin v dobývacím prostoru, hliniště Olomouc – Nová Ulice (7 0724), těžební jáma bývalé cihelny**“ na pozemcích parc. č. 1006/3, 1006/4, 1033/5 a 1033/6 v k.ú. Nová Ulice a č. 1040/18, 1040/19, 1040/20 a 1188 v k.ú. Slavonín, a to na základě žádosti společnosti Brickyard a.s., Hněvotínská 241/52 779 00 Olomouc, IČO: 28650018 (dále jen „žadatel“), rozhodl v souladu s § 67 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), takto:

Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství, žadateli

nepovoluje výjimku

1) podle § 56 odst. 1 a 2 zákona ze zákazů u těchto druhů živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství:

- u zvláště chráněných živočichů v kategorii silně ohrožených (§ 48 odst. 2 písm. b/ zákona): ohniváček černočerný (*Lycaena dispar*), skokan štíhlý (*Rana dalmatina*), skokan zelený (*Pelophylax esculentus*), ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), lejsek šedý (*Muscicapa striata*), žluva hajní (*Oriolus oriolus*), kavka obecná (*Corvus monedula*), rákosník velký (*Acrocephalus arundinaceus*) a vlha pestrá (*Merops apiaster*);

- u zvláště chráněných živočichů v kategorii ohrožených (§ 48 odst. 2 písm. c/ zákona): ropucha zelená (*Pseudepidalea viridis*), břehule říční (*Riparia riparia*), koroptev polní (*Perdix perdix*), tuhák obecný (*Lanius collurio*), bramborníček černohlavý (*Saxicola rubicola*), rorýs obecný (*Apus apus*), vlaštovka obecná (*Hirundo rustica*) a slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*);

2) podle § 56 odst. 1 zákona ze zákazů:

- u zvláště chráněných živočichů v kategorii kriticky ohrožených (§ 48 odst. 2 písm. a/ zákona): velevrub malířský (*Unio pictorum*);

- u zvláště chráněných živočichů v kategorii ohrožených (§ 48 odst. 2 písm. c/ zákona): čmeláci rod *Bombus*, otakárek ovocný (*Iphiclides podalirius*), otakárek fenyklový (*Papilio machaon*), svižník polní (*Cicindela campestris*), střevlík Ullrichův (*Carabus ullrichii*), zlatohlávek tmavý (*Oxythyrea funesta*) a prskavec větší (*Brachinus crepitans*).

Účastník řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu (žadatel):

Brickyard a.s., Hněvotínská 241/52 779 00 Olomouc, IČO: 28650018

Odůvodnění

Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství, obdržel dne 30. 5. 2022 žádost č. j. KUOK 78851/2022 o udělení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů živočichů, které byla dále doplněna písemnostmi zaevidovanými dne 15. 6. 2022 pod č.j. KUOK 64712/2022 a KUOK 64722/2022. K žádosti byly přiloženy tyto přílohy: Mapa aktuální situace; Oprávnění společnosti k výkonu hornické činnosti a činnosti prováděné hornickým způsobem; Zpráva z monitoringu zvláště chráněných druhů za rok 2021, Plán rekultivace – technická zpráva, přehledná situace zájmového území, mapa rekultivace, řez A-A', B-B'. Orgán ochrany přírody uvědomil o zahájení řízení známé účastníky a dále informoval dotčené subjekty podle § 70 odst. 2 zákona a dotčenou obec dle § 71 zákona dopisem č. j. KUOK 67724/2022 ze dne 20. 6. 2022. Orgán ochrany přírody obdržel jedno oznámení o účasti dle § 70 odst. 3 zákona, a to od Moravského ornitologického spolku Přerov zaevidované pod č.j. KUOK 71990/2022 ze dne 1. 7. 2022. Usnesením č.j. KUOK 78851/2022 ze dne 20. 7. 2022 určil lhůtu pro podání návrhů, námitek a připomínek účastníků řízení před vydáním rozhodnutí v uvedené věci. Tato lhůta vypršela dne 8. 8. 2022. Dne 9. 8. 2022 krajský úřad obdržel vyjádření od Moravského ornitologického spolku Přerov č.j. KUOK 86277/2022, ve kterém se uvádí, že vzhledem k množství výskytu zvláště chráněných druhů považují za nedostatečné ponechat pouze 10 % plochy původní pískovny pro „potřeby ochrany přírody“. Do doby vydání rozhodnutí orgán ochrany přírody neobdržel žádné další návrhy, námítky nebo připomínky účastníků řízení.

Při vydání rozhodnutí orgán ochrany přírody vycházel z těchto skutečností a úvah:

Jak uvádí žadatel v žádosti, předmětem záměru je rekultivace pozemků dotčených dobýváním části ložiska, která bude provedena podle schváleného Plánu rekultivace hliniště Olomouc – Nová Ulice, KERAMOPROJEKT, 06/1987 a proběhne ve dvou etapách. Technická rekultivace bude realizována závozem, využitím odpadů na povrchu terénu. Závoz bude probíhat z výškové úrovně 235 m n. m., dno bývalé těžební jámy, na úroveň 260 m n. m. na západní straně a 251 m n. m. na východní straně. Poslední krycí vrstva pod ornici bude nasypána sprašemi v mocnosti 1,00 m. Na spraše bude navedena ornice o mocnosti 0,50 m. Biologická rekultivace bude spočívat v agrotechnických a agronomických zásazích podle osevního postupu po dobu 6 roků. Výměra rekultivované plochy činí 7,315 ha. Biologická rekultivace bude realizována na částech pozemků p. č. 1040/18, 1040/19 a 1040/20 v k. ú. Slavonín, jako zpětná zemědělská rekultivace s návratem do orné půdy. Na částech pozemků 1033/5, 1006/4 a 1006/3 v k. ú. Nová Ulice bude vyset trvalý travní porost. V souladu s § 10 odst. 2 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, v platném znění (dále jen „zákon o ochraně ZPF“) bude 10 % z plochy rekultivace (cca 0,73 ha) využito pro potřeby ochrany přírody. Tato plocha bude vytvořena v jižní části pozemku 1033/5 v k. ú. Nová Ulice a budou zde cíleně vytvořeny biotopy, které jinak

zaniknou v souvislosti s realizací rekultivace. Přesná podoba náhradních biotopů a způsob jejich založení bude popsán v samostatné biologicko-krajinářské studii.

Žadatel dále uvádí, že od roku 2013 je na lokalitě prováděn pravidelný biologický monitoring zaměřený na výskyt zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin. Do konce roku 2021 zde byla registrována přítomnost 25 druhů zvláště chráněných živočichů a žádný zvláště chráněný druh rostliny. Některé zvláště chráněné druhy živočichů v průběhu let vymizely, jiné se zde však nově objevily. Mezi pravidelně se vyskytující druhy, jež jsou pevně stanovištně svázány s prostorem pískovny, patří zejména čmeláci rodu *Bombus*, svižník polní, ropucha zelená, ještěrka obecná, rákosník velký, ťuhýk obecný, bramborníček černohlavý a některé další. Ostatní druhy se mohou vyskytovat také na odlišných biotopech a nemají k území vytvořeno tak silnou biotopickou vazbu. Míra a způsob dotčení přítomných zvláště chráněných živočichů je rozdílná v závislosti na jejich ekologii, početnosti a síle ekologické vazby k danému území. Podle stanovištní vazby a míry dotčení je možné je rozdělit do několika skupin:

1. skupina – druhy obligátně vázané na ekosystém jezera

(velevrub malířský, skokan zelený, rákosník velký)

Vliv záměru na skupinu: Tato taxonomicky nesourodá skupina představuje druhy stanovištně vázané na ekosystém jezera na dně těžební jámy, které bez náhrady zanikne. Pro tyto druhy není možné v území vybudovat náhradní biotopy, a proto v souvislosti s realizací záměru z území vymizí. Realizace záměru způsobí nevratný zánik vodního stanoviště.

2. skupina – druhy vázané na drobné stojaté vody (tůň a kaluže)

(skokan štíhlý, ropucha zelená)

Vliv záměru na skupinu: V průběhu zavážení a rekultivace budou v území vznikat kaluže, které oba druhy mohou využívat k reprodukci (kladení vajíček, vývoj pulců). Tato stanoviště zároveň budou ohrožena pojezdem vozidel a možným zavážením. Následně dojde k jejich zániku.

3. skupina – druhy vázané na otevřené biotopy písčin a nízkých trávníků

(čmeláci rodu *Bombus*, svižník polní, ještěrka obecná)

Vliv záměru na skupinu: Daná skupina vyžaduje pro existenci písčité plochy a místa s nízkou, ne zcela zapojenou vegetací. Tato místa se nacházejí na svazích těžební jámy a v navazujícím okolí (např. motokrosové dráhy). Část těchto ploch zanikne v souvislosti se zavážením a rekultivací, menší podíl bude zachován v blízkém okolí. Populace těchto druhů tak z území zcela nevymizí, mohou však být početně oslabeny. Realizací záměru dojde k částečnému záboru vhodných biotopů.

4. skupina – druhy vázané na lesostepní stanoviště

(ohniváček černočárny, otakárek ovocný, otakárek fenyklový, střevlík Ullrichův, zlatohlávek tmavý, prskavec větší, koroptev polní, ťuhýk obecný, bramborníček černohlavý)

Vliv záměru na skupinu: Daná skupina živočichů vyžaduje pro svou existenci travnaté biotopy s rozptýlenými dřevinami (nálety keřů a stromů). Tato stanoviště se nacházejí na svazích těžební jámy i v navazujícím okolí. Část těchto biotopů zanikne v souvislosti se zavážením a rekultivací, menší podíl bude zachován v blízkém okolí. Populace daných druhů tak z území zcela nevymizí, mohou však být početně oslabeny. Realizací záměru dojde k částečnému záboru vhodných biotopů (u bezobratlých druhů) a dále k částečnému záboru vhodných hnízdních a potravních biotopů u obratlovců.

5. skupina – druhy vázané na lesní remízy

(slavík obecný, lejsek šedý, žluva hajní)

Vliv záměru na skupinu: Daná skupina ptáků je vázána na zapojenější porosty dřevin, rostoucí na svazích těžební jámy, ale i v navazujícím okolí. Část těchto biotopů zanikne v souvislosti se zavážením a rekultivací, menší určitý podíl však bude zachován v blízkém okolí. Populace daných druhů tak z území nevymizí, bude však zmenšena plocha vhodných hnízdních stanovišť. Realizací záměru dojde k částečnému záboru vhodných biotopů.

6. skupina – ptáci hnízdící v písčítých stěnách

(břehule říční, vlha pestrá)

Vliv záměru na skupinu: Břehule říční nehnízdí v území již od roku 2017, v jarním období se však na lokalitě objevují. Stejně tak vlhy pestré se na jaře objevují kolem písčítých stěn. Biotop písčítých stěn v souvislosti s rekultivací definitivně zanikne, a tedy i možnost hnízdění pro tyto druhy. Realizací záměru dojde k zániku potenciálních hnízdišť.

7. skupina – ptáci na přeletu

(kavka obecná, vlaštovka obecná, rorýs obecný)

Vliv záměru na skupinu: Uvedené tři druhy ptáků se na lokalitě objevují pouze na přeletu, jejich hnízdiště se nacházejí mimo zájmové území. Míra jejich dotčení bude minimální.

Žadatel uvádí následující důvody pro udělení výjimky podle § 56 odst. 1 a 2 zákona:

- **§ 56 odst. 2 písm. a) v zájmu ochrany volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a ochrany přírodních stanovišť:** Realizace cílených podpůrných a kompenzačních opatření, jejichž cílem je nahradit zaniklá stanoviště pro výše uvedené druhy.

- **§ 56 odst. 2 písm. b) v zájmu prevence závažných škod, zejména na úrodě, dobytku, lesích, rybolovu, vodách a ostatních typech majetku:** Zabránění škody na dotčených a sousedních pozemcích z důvodu svahové nestability stávajících svahů lomu, jámy hliniště cihelny. Týká se jižního svahu, ve větším rozsahu západního svahu a také severního svahu jámy. Posouzení svahové nestability bylo provedeno v rámci stabilitního posouzení – Olomouc rekultivace bývalé těžební jámy cihelny, Stabilitní posouzení, K-GEO, s.r.o. Ostrava, Ing. Luděk Kovář, Ph.D., 02-03/2022. K tomu žadatel dále uvádí, že stabilita těžebních svahů jámy cihelny byl posouzena výpočty podle různých přístupových metod. Byla posuzována současná stabilita těžebních svahů a na základě získaných výsledků je nutné konstatovat, že stávající stabilitní situace je zcela nevyhovující, nejen hluboko pod požadavky na dlouhodobý stupeň stability, ale s výsledky ležícími v intervalu hodnot charakterizujících nestabilitu. Dle modelových stabilitních výpočtů je možno konstatovat, že stávající stabilitní situace, bez rekultivačních zásahů, je zcela nevyhovující. Požadavky na dlouhodobý stupeň stability nejsou naplněny, naopak strmé svahy padající přímo do zátopy podél celého zaplaveného prostoru, jsou v labilní rovnováze. Výpočtové modely naopak říkají, že stabilitní situace po zavezení jámy se výrazně zlepší a bude dosaženo vyhovujícího stupně stability pro svahy trvalé.

- **§ 56 odst. 2 písm. c) v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí:** Odstranění svahové nestability lomových svahů, představující na určitých místech bezpečnostní riziko pro předmětné území a návštěvníky území. Provedení rekultivace v souladu se schváleným plánem rekultivace hliniště a návratem rekultivovaných ploch do zemědělského půdního fondu. Po provedení zpětné rekultivace

má být půda vrácena zpět do ZPF. Výjimku tvoří část pozemku 1035/5 v jižní části DP, kde 10 % plochy původně plánované rekultivace bude využito pro ochranu přírody, viz § 10 odst. 2 zákona o ochraně ZPF bude 10% z plochy rekultivace (cca 0,73 ha) využito pro tyto účely. V neposlední řadě pro zajištění přístupu a obslužnosti okolních pozemků bude v rámci rekultivace obnovena ostatní komunikace na pozemku 1188 v k.ú. Slavonín.

Zakázanými činnostmi podle § 50 zákona, na které je žádáno o výjimku, je: **ničení užívaných sídel:** Kácením dřevin a zavážením těžební jámy (jezera a svahů) dojde k zániku významné části přítomných biotopů. V okrajových částech území však budou zachovány. Kompenzací za ztrátu stanovišť bude vytvoření ploch pro potřeby ochrany přírody a záchranné transfery; **rušení:** Zavážení těžební jámy bude pro území představovat zvýšenou ruchovou zátěž, která může, zejména pak ptáky, odrazovat od využívání území; **sběr a přemísťování vývojových stadií:** V případě některých zvláště chráněných druhů živočichů bude nutné zajistit jejich záchranný transfer na náhradní lokality. Jedná se o velevruba malířského a obojživelníky.

Žadatel navrhuje vytvoření ploch pro potřeby ochrany přírody. K tomu sděluje, že u zvláště chráněných druhů živočichů vázaných na písčiny, nízké trávníky a lesostep dojde vlivem rekultivace těžební jámy k zániku významné části jejich biotopů. Z tohoto důvodu budou ve vybrané části území realizována cílená podpurná a kompenzační opatření, jejichž cílem je nahradit zaniklá stanoviště pro tyto druhy. V souladu s § 10 odst. 2 zákona o ochraně ZPF bude 10% z plochy rekultivace (cca 0,73 ha) využito pro tyto účely. Plochy náhradních biotopů budou vytvořeny v jižní části pozemku 1033/5 v k. ú. Nová Ulice. Cílem bude vytvoření pestré mozaiky oligotrofních suchozemských stanovišť na sprašovém, písčitém a jílovém podkladu, které budou doplněny o drobné vysychavé vodní biotopy (tůně). Vhodný materiál bude na plochu navezen po zasypání těžební jámy a terénně vymodelován. Tímto způsobem budou simulovány pestré abiotické podmínky, jež spontánně vznikají na dně nezavážených pískoven s ukončenou těžbou. Základními cílovými typy zastoupených stanovišť budou mokřady s tůněmi, obnažené plochy píscin a písečných dun, nízkostébelné a vysokostébelné trávníky na píscích a rozptýlená zeleň. Na počátku zde budou vytvořena ranně sukcesní stadia bez vegetace, která budou řízenou sukcesí dovedena k pestré mozaice výše zmiňovaných biotopů. Tím bude zároveň vytvořen nový životní prostor pro zvláště chráněné druhy živočichů, kteří jsou na tato stanoviště vázáni. Konkrétní podoba náhradních biotopů a způsob jejich založení bude popsán v samostatné biologicko-krajinářské studii.

Žadatel zdůrazňuje, že důležitou součástí záměru na zavážení a rekultivaci těžební jámy bude ustanovení biologického dozoru po celou dobu trvání záměru. Tato osoba bude vykonávat zejména následující činnosti:

- 1) dohlížet na plnění stanovených podmínek výjimky podle § 56 pro zvláště chráněné druhy;
- 2) zajišťovat nebo koordinovat záchranné transfery živočichů;
- 3) monitorovat výskyt ZCHD živočichů a operativně přijímat opatření na jejich ochranu;
- 4) koordinovat práce na vytvoření ploch pro potřeby ochrany přírody (kompenzace za ztrátu přítomných stanovišť).

Pro minimalizaci či vyloučení negativních dopadů žadatel navrhuje tyto podmínky pro výjimku:

- 1) Pro realizaci záměru rekultivace hliště žadatel určí odborný biologický dozor po celou dobu provádění rekultivace.

- 2) Všechny zásahy do stěn, vodního prostředí a vegetace budou prováděny v rozmezí měsíců září až březen.
- 3) Zajištění dokumentace zásahů prostřednictvím biologického dozoru.

S ohledem na rozsah území a průběh rekultivační práce je výjimka žádána na dobu platnosti do 31. 12. 2032.

K tomu orgán ochrany přírody uvádí:

Základním a zásadním předpokladem pro udělení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů dle § 56 zákona je skutečnost, že existuje jiný veřejný zájem a ten převažuje nad zájmem ochrany přírody. Dále lze udělit výjimku, je-li zamýšlená činnost přímo v zájmu ochrany přírody, a tedy v zájmu ochrany volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a ochrany přírodních stanovišť.

V předložené žádosti žadatel uvádí jako jiný veřejný zájem provedení rekultivace v souladu se schváleným plánem rekultivace hliniště a návratem rekultivovaných ploch do zemědělského půdního fondu. A dále odstranění svahové nestability lomových svahů, představující na určitých místech bezpečnostní riziko pro předmětné území a návštěvníky území, a tedy zabránění škod na dotčených a sousedních pozemcích z důvodu svahové nestability stávajících svahů lomu. A obnovení ostatní komunikace. Žadatel rovněž uvádí, že záměr je v zájmu ochrany přírody, a to v souvislosti s realizací cílených podpůrných a kompenzačních opatření, jejichž cílem je nahradit zaniklá stanoviště pro dotčené uvedené druhy. Žadatel žádá o udělení výjimky dle § 56 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona.

Orgán ochrany přírody nepovažuje za vhodné mít za to, že záměr je v souladu se zájmy ochrany přírody ve smyslu § 56 odst. 2 písm. a) zákona. Realizace dílčích opatření v prospěch ochrany přírody je druhotnou záležitostí, nikoliv primárním důvodem k udělení výjimky. Ostatní žadatelem uváděné důvody jsou dle názoru orgánu ochrany přírody skutečně jinými veřejnými zájmy. Jedná se zejména o nutnost provedení rekultivace těžbou dotčeného území v souladu se schváleným plánem rekultivace, jenž je dále modifikován v souladu s aktuálním zněním zákona na ochranu ZPF. Dle ustanovení § 10 odst. 2 tohoto zákona může orgán ochrany zemědělského půdního fondu změnit pravomocné rozhodnutí o souhlasu s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu, přičemž změna souhlasu z důvodu ochrany přírody nesmí převýšit 10 % plochy řešené původně schváleným plánem rekultivace. V souladu s tímto zákonným limitem je připravována rekultivace území a obsahově tomu odpovídá předložená žádost o udělení výjimky. Orgán ochrany přírody nemá k dispozici samostatnou biologicko-krajinářskou studii, která bude obsahovat konkrétní podobu náhradních biotopů a způsob jejich založení, o níž žadatel píše v žádosti. Podstata dotčení předmětných druhů je dostatečně popsána v předložené žádosti s přílohy.

Orgán ochrany přírody má žadatelem uváděné jiné veřejné zájmy za legitimní. Jiným veřejným zájmem je především veřejný zájem ochrany zemědělského půdního fondu a další činnosti související se stávajícím využitím území (odstranění nestability svahů, obnova komunikace apod.).

Dále se orgán ochrany přírody při posuzování předložené žádosti zabývá otázkou „převahy“ jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody. Orgán ochrany přírody

vždy v konkrétním případě porovnává míru dotčení konkrétních druhů zamýšlenou činností, k jejíž realizaci je žadatel veden z důvodu jiných veřejných zájmů. Orgán ochrany přírody porovnává jiný veřejný zájem s veřejným zájmem, jehož zájem institucionálně chrání. Vyhodnocuje dopad záměru v jiném veřejném zájmu ve srovnání s vlivem na zájem ochrany přírody, tzn. přirozený vývoj zvláště chráněných živočichů.

Ochrana přírody je veřejným zájmem (srov. § 58 zákona). V tomto řízení je veřejným zájmem ochrana zvláště chráněných živočichů. Ustanovení § 50 zákona deklaruje, že *zvláště chránění živočichové jsou chráněni ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop.* Dle § 50 odst. 2 zákona je *zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla. Je též zakázáno je držet, chovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat, nabízet za účelem prodeje nebo výměny.*

V souvislosti s realizací záměru rekultivace v předložené podobě dojde k nevratnému zániku vodního stanoviště, a to pro druhy obligátně vázané na ekosystém jezera (vodní, bezodtoké, nevysychající tůň). Konkrétně se jedná o biotopy pro zástupce obojživelníků (skokan zelený), mlže (velevrub malířský) a jednoho ptačího druhu (rákosník velký). Dále dojde k zániku dvou druhů (skokan štíhlý a ropucha zelená) vázaných na drobné stojaté vody (tůň a kaluže), kteří dočasný prostor v průběhu zavážení území budou mít v nově vznikajících kalužích. V rámci kompenzace ztráty těchto reprodukčních biotopů by měly být na ploše pro potřeby ochrany přírody vytvořeny náhradní biotopy – kaluže a periodické tůně, jež by měli zajistit jejich další existenci v území. U poměrně hojně zastoupených zástupců zvláště chráněných druhů hmyzu (celkem záměrem bude dotčeno osm druhů) dojde k částečnému záboru vhodných biotopů. Jedná se o druhy vázané na otevřené biotopy písčín a nízkých trávníků a dále na lesostepní stanoviště. V daném území žijí poměrně hojně i zástupci zvláště chráněných ptačích druhů, kteří vedle rušení budou dotčeni částečným zábořem vhodných hnízdních a potravních biotopů (koroptev polní, ůuhýk obecný, bramborníček černohlavý, slavík obecný a lejsek šedý). Částečným zábořem vhodných biotopů bude dotčena i ještěrka obecná. U zbývajících šesti ptačích druhů se předpokládá nízká míra vlivu či minimální vliv (žluva hajní, břehule říční, vlha pestrá, kavka obecná, rorýs obecný a vlaštovka obecná). Jedná se o druhy vázané na lesostepní stanoviště, druhy vázané na lesní remízy a ptáky na přeletu. Ptáci vázaní na písčité stěny aktuálně na lokalitě nehnízdí, ale objevují se zde v jarním období (břehule říční, vlha pestrá).

Z předložené žádosti jednoznačně vyplývá, že v souvislosti s prováděním rekultivace zanikne stávající vodní tůň (jezero) a vhodné optimální podmínky pro další výskyt zvláště chráněných druhů na lokalitě budou podstatně zredukovány - na 1/10 současné rozlohy. Jak uvádí žadatel, v rámci rekultivace bude vytvořena pestrá mozaika oligotrofních suchozemských stanovišť na sprašovém, písčitém a jílovém podkladu, které budou doplněny o drobné vysychavé vodní biotopy (tůň), a to na ploše o rozloze cca 0,73 ha.

Bývalá těžební jáma se nachází v areálu dřívější cihelny na ulici Balcárkova v Olomouci. Lokalita je situována na kontaktu volné zemědělské krajiny a intravilánu krajského města. Předmětná lokalita se nachází v okrajové části statutárního města Olomouce, v němž žije asi 100 000 obyvatel. Přibližně z poloviny svého obvodu je lokalita obklopena zemědělsky intenzivně využívanou krajinou. Ve vzdálenosti asi 250 m od lokality západním směrem

krajinu protíná dálnice D35 (vnější obchvat Olomouce). V okolí záměru se nenacházejí žádné obdobné plochy, které by ve větším počtu mohli využívat zvláště chráněné druhy živočichů. Jinými k záměru nejbližší ležícími vodními prvky v příměstské krajině je v žádosti uváděná nedaleká štěrkovna Hamrys ve Slavoníně, kam se uvažuje transferovat skokany a velevruba malířského a která leží asi 2,6 km vzdušnou čarou od lokality, a dále rybníček v Neředíně, který leží ve vzdálenosti asi 1,5 km. Záměrem dotčenou lokalitu lze považovat za regionálně významnou lokalitu s výskytem poměrně vysokého počtu zvláště chráněných druhů (předmětem žádosti je 25 taxonů) s pestrou škálou vodních i suchozemských biotopů na poměrně malé ploše (výměra rekultivované plochy činí 7,315 ha). Jedná se o poměrně unikátní lokalitu, která je útočištěm pro předmětné druhy v intenzivně člověkem využívané kulturní krajině.

Plán rekultivace pochází z roku 1987. Orgán ochrany přírody je toho názoru, že na ochranu zemědělské půdy, která je základním přírodním bohatstvím naší země, nenahraditelným výrobním prostředkem umožňujícím zemědělskou výrobu a je jednou z hlavních složek životního prostředí (srovnej § 1 odst. 1 zákona o ochraně ZPF) je nutno nahlížet v čase i vzhledem ke stavu krajiny a jejich přírodních a kulturních prvků a na ně vázaného výskytu zvláště chráněných druhů. Jestliže před 35 lety bylo rozhodnuto, že se po těžbě cihlářských surovin opětovně území rekultivuje na zemědělskou půdu, což bylo považováno z celospolečenského hlediska za žádoucí, je nyní orgán ochrany přírody toho názoru, že je nutné toto rozhodnutí přehodnotit, a to vzhledem k požadavkům zákona o ochraně přírody a krajiny. K tomu je veden úvahou o unikátnosti předmětného území vzhledem k jeho pestrosti (druhovému i biotopovému) a dále vzhledem k jeho umístění v člověkem intenzivně využívané krajině, v níž se obdobné plochy nevyskytují. Orgán ochrany přírody je toho názoru, že vzhledem k jisté izolovanosti území a skutečnosti, že v jeho okolí se nenacházejí obdobné lokality, je ponechání 10 % z plochy rekultivace pro potřeby ochrany přírody v tomto konkrétním případě nedostatečné. Orgán ochrany přírody má za to, že ponechání plochy o rozloze 0,73 ha pro potřeby ochrany přírody, a tedy i pro další výskyt některých zvláště chráněných živočichů v daném území, je nedostatečné nejen vzhledem k plánované velikosti, ale i vzhledem k předpokládanému tlaku na takovou plochu ve vztahu k charakteru jejího bezprostředního okolí (např. splachy z okolních polí, nežádoucí úlet postřiků, volnočasové aktivity obyvatel, venčení psů apod.). Z celkového počtu 25 dotčených taxonů 3 druhy v souvislosti s realizací záměru z území vymizí, u třech druhů ptáků na přeletu bude míra jejich dotčení minimální, populace zbývajících taxonů mohou být početně oslabeny, protože bude zmenšena plocha vhodných biotopů pro jejich výskyt.

Veřejné zájmy jsou si v zásadě všechny rovny. Orgán ochrany přírody v tomto konkrétním případě neshledává převahu zákona na ochranu ZPF a s ním související dalším veřejným zájmem nad zájmem ochrany přírody, jímž je zvláštní ochrana druhů, pozitivním ovlivňováním jejich vývoje v přírodě a zabezpečováním předpokladů pro jejich zachování - viz § 2 odst. 2 písm. b) zákona. Nad to krajský úřad připomíná, že účelem zákona je za účasti příslušných krajů, obcí, vlastníků a správců pozemků přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitostí forem života, přírodních hodnot a krás, k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji.

Orgán ochrany přírody je toho názoru, že záměr „*Rekultivace ploch dotčených dobýváním cihlářských surovin v dobývacím prostoru, hlíniště Olomouc – Nová Ulice (7 0724), těžební jáma bývalé cihelny*“ v předložené podobě nesplňuje zákonné podmínky pro povolení výjimky podle § 56 odst. 1 a 2 zákona ze zákazů u zvláště chráněných živočichů.

Vypořádání připomínky Moravského ornitologického spolku č.j. KUOK 86277/2022 ze dne 9. 8. 2022:

Ve svém vyjádření uvádí, že vzhledem k množství výskytu zvláště chráněných druhů považují za nedostatečné ponechat pouze 10 % plochy původní písčiny pro „potřeby ochrany přírody“. Bylo by vhodné zachovat ekosystém jezera a alespoň část lesostepí, tůň a písčitých stěn (především tu část, kolem níž se vyskytují vlhy a břehule). Domnívají se, že biotop opuštěné písčiny je z hlediska ochrany přírody mnohem hodnotnější, než návrat k orné půdě.

K tomu orgán ochrany přírody sděluje, že vyjádření přišlo po stanovené lhůtě pro podání návrhů, námitek a připomínek účastníků řízení před vydáním rozhodnutí v uvedené věci. Obsahově se připomínka shoduje s názorem orgánu ochrany přírody, který výjimku ze zákazů dle § 56 zákona neuděluje, a tedy lze mít předmětnou připomínku za vypořádanou.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat k Ministerstvu životního prostředí podáním u Krajského úřadu Olomouckého kraje ve lhůtě do 15 dnů ode dne jeho doručení. Lhůta pro podání odvolání se počítá ode dne následujícího po dni doručení písemného vyhotovení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřipustné. Odvolání musí obsahovat údaje o tom, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá, v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Podané odvolání má v souladu s ustanovením § 85 odst. 1 správního řádu odkladný účinek. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřipustné.

otisk úředního razítka

Bc. Ing. Renata Honzáková
vedoucí oddělení ochrany přírody
Krajského úřadu Olomouckého kraje

Rozdělovník:

1. Brickyard a.s., Hněvotínská 241/52 779 00 Olomouc, IČO: 28650018
2. Statutární město Olomouc, Horní náměstí 583, 779 00 Olomouc, IČO: 00299308
3. „Moravský ornitologický spolek - středomoravská pobočka ČSO“, Bezručova 913/10, 750 52 Přerov, IČO: 14617218

ostatní:

4. *spis*

Za správnost vyhotovení odpovídá: Mgr. Eva Stodolová